

దయచేసి బంపెయ్యండి!

ఇచ్చోళ్లర్రోముబంద్రం

వ్రలుపులు వేసేసి వెళ్ళిపోదామనుకుంటున్నాను. సరిగ్గా నేను లేవబోతుంటే వచ్చాడతను.

"డాక్టర్ !"

"యస్...." చెప్పమన్నట్లు చూశాను.

"నాకు కొంచెం పొటాషియం సయనైడ్ యివ్వగలరా?"

"సా...రీ..." చెబుతూ చూశాను. "ఎవరినేనా హత్య చేద్దామనుకుంటున్నారా?" కటువుగా అడిగాను.

"మీరెలా గ్రహించారు?" తెల్లబోతూ అడిగాడు. నేను నవ్వేశాను.

అతనొకనిముషం మౌనంగా ఉండి.... "నిజంగా వాడొట్టి ఫూర్ వెలో అతను ఇదీనీషియా కన్నివిదాలా అర్దుదే. వాడు చచ్చిపోవాలి. కాని ఉత్త పిరికి వాడు. నూతిలోదూకితే కప్పులు కరుస్తాయేమో అని భయం కరంటియితే వొళ్ళు కాలుతుందనీ.... రైలుకింద తంపెడితే రక్తం వొస్తుందనీ.. ఉరిపోసుకుంటే మెడ నొప్పెడుతుందనీ.. భయపడుతున్నాడు. అటువంటి వాడికి ఇదీనీషియాకంటే నుంది దేముంటుంది?"

"అతనిమీద మీ దయకు చాలాసంతోషం. కాని.. మీరనుకున్నట్లు ఇదీనీషియాకి సరయిన అర్థం మెర్సీకిల్లింగ్ కాదు. బాధలేని చావు"

"అదే...." నర్దుకున్నాడతను. "స్టిజ్....డాక్టర్ !... ఎలాగయినా అతన్ని కొంచెం మెత్తగా - బాధలేకుండా చంపేద్దరూ...మీకు చాలా పుణ్యముంటుంది." బ్రతిమాలాడు.

"ఎవరతను?"

"దగాపడిన తమ్ముడు."

"ఎవరు దగా చేశారు?"

"ఒక రేమిటి అందరూను. మొట్టమొదట విద్య."

విద్య !.... నేను కాలేజీలో చదువుతున్నప్పుడా పేరుతో ఓ అందమయిన అమ్మాయుండేది. నేను ఆమెకు ప్రేమలేఖ వ్రాశాను కూడా. కాని - అదృష్టవంతున్న. దెబ్బలు తినలేదు. వాళ్ళ తండ్రి పోలీసాఫీసరుట.

"బళ్ళో వేసింది మొదలు - విశ్వవిద్యాలయం యింకబయటకు పో" అని ప్రతంచంలోకి తరిమేసే వరకూ అమ్మా నాన్నా బంధువులూ...మాస్టర్లు - అందరూ ఒకటే మాట -

"బాగా చదువుకో, పృథ్విలోకి వస్తావు. మంచి మార్కులు తెచ్చుకో, గొప్ప వాడివౌతావు. చదువుకుని మంచి ఉద్యోగం తెచ్చుకుని సుఖపడు' వెర్రిపీరు. నిజమే అనుకుని....గుడ్డెట్టచేలో పడ్డట్లు ఒకటే చదువు. పగలూ రాత్రీ చదువే. ఒక్క నిముషం పుస్తకం వాదిలి ప్రపంచమేమిటో చూసేవాడు కాడు. క్లాసులో ఫస్టు మార్కులు. యూనివర్సిటీలో గోల్డ్ మెడల్....వాడివే...."

"ఇకనే?"

"చదువు పరుగులో ఏం కోల్పోయాడో - చదువయ్యాక తప్ప తెలియ

లేదా యిడియట్ కి "

"ఏం తెలిసిందప్పుడు?" మామూలుగా అడిగాను.

"చదువు - ఉద్యోగమివ్వదు. ఉద్ధరించదు. బ్రతకడం నేర్చదు...."

ఐతే - చదువెందుకు?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాను.

"చదువు - చదువెందుకు కొరగాదో తెలుసుకుందుకే." - ఓసారాగి -

"చదువు కున్న వాడి కంటే చాకలి మేలు. డామ్ కరక్ట్. అతగాడి కంటే చాలా చిన్నవాడు వాళ్ళచాకలి. వాడేమీ చదువు కోలేదు. అందుకనే అమ్మా నాన్నలనీ ఓ పెళ్లాన్నీ పోషించగలుగుతున్నాడు. వాణ్ణి చూస్తే - మావాడికి తను చదువుకోసం తగలేసినదబ్బు....కాలం త్యాగంచేసిన సరదాలు - అన్నీ గుర్తుకొచ్చి - అసూయ వేస్తుంది. తనెంత వెర్రివెధప పనిచేశాడా అని ఏడుపొస్తుంది."

"అందుకేనా....పోస్టుగ్రాడ్యువేట్ విత్ గోల్డ్ మెడల్ అయినా ఉద్యోగం రాలేదనేనా మీవాడు చచ్చిపోవాలను కుంటున్నాడి?"

"ప్రాక్సిమేట్ (అసలు) కాజ్ అదే అనుకోండి. కాని....నిజానికి - దొగ బాధ కంటే లింగబాధ అధికం అన్నట్లు-నిరుద్యోగం తాలూకు బైప్రోడక్ట్స్ ఉన్నాయి చూశారూ....అవే ఎక్కువ"

"ఏమిటవి?"

"తల్లిదండ్రులమీద ఆధారపడటం....నాన్నని దబ్బులదగదానికలిమానపడి-కొన్నిటికి దరఖాస్తులు కూడా పంపడం మానేశాడు. ఇంటిర్యూనుంచి రాగానే- 'ఈసారయినా నీమీదపెట్టిన పెట్టుబడికి ఫలితముంటుందా?' అన్నట్లుంటాయిట వాళ్ళ నాన్నచూపులు. ఇంకా ఎన్నాళ్ళు మామీదపడి తింటావు, మమ్మల్ని పోషించాల్సిందిపోయి-అన్నట్లు చూస్తుంది అమ్మ."

"చ చ....అమ్మా....నాన్నా అలా చూస్తారంటే నేన్నమ్మను."

"చూడండి .... నిరుద్యోగులపట్ల సెంటిమెంట్లుండవెవరికీ. అన్నట్లు యిదంతా దేనికి చెబుతున్నానో తెలుసా?"

"తెలుసు. మీ ప్రండేకి ఇదీనీషియా రికమెండ్ చేస్తాను."

అతనికి ఉత్సాహం వచ్చినట్లుంది నా చిరునవ్వుతో. కొంచెం-కుర్చీలోంచి నా ముందుకువొంగి-"మీకు దారుణమయిన రహస్యమొకటి చెప్పనా?" అన్నాడు. చెప్పమన్నాను.

"వాడి మనసు కుళ్ళిపోయింది. రోడ్డుమీదో మరెక్కడో వయసులో ఉన్న దంపతులు కంటపడితే-వాడు దెయ్యంలా ఐపోతాడు. తన యీడువాడే అయిన ఆ యువకుణ్ణివతలకు లాగేసి తను ఆమెచుట్టూ చెయ్యివేసి....అలాగ...."

జాలివేసింది. నిరుద్యోగి ఐనంతమాత్రాన వయస్సాగదుగా? తీరని కోరిక రెలాది వెర్రితలలేనావేస్తాయి. మెల్లగా అన్నాను-

"అలా కోరికలచుకు ని శాడిజమ్ పెంచుకోడంకంటే...."

వాడికిమాత్రం బ్రహ్మచారిగా మిగిలిపోడం సరదానా? ఎంతచెంతట పెళ్ళి చేసుకుందామా అనే తహతహ లాడలాడు. కాని-పైసాకి దీకానాలేని వాడికి పిల్ల నిచ్చేదెవడు? ఏతం మాసిన తండ్రయినా యిచ్చినా - పెళ్ళంటే సీ బాగుద్దలు కట్టుకుని పల్లకిలో ఊరేగడమేకాదుగా? రేపు ఆ పెళ్ళానికి పూలు కొనాలన్నా తండ్రినడగాలంటే అతని కెలా ఉంటుంది? పోనీ-ఏకొంపకేనాపోయి వేడి చల్లార్చు కొందామంటే....ప్రపంచంలో మంచిపనికి చెడ్డపనికి కూడా కావలసింది ముందు దబ్బేకదా?

"నిజమే." నిట్టూర్చాను జాలిపడుతున్నట్లు.

"మావాదనుభవించిన....అదే...ఎదుర్కొన్న అవమానాలుకూడా అన్నీ యిన్నికావు." జాలి పడుతున్నట్టే ఉందతనికంతం.

"అవమానాలా!" నమ్మలేకపోయాను.

"ఔను.ఎమ్. కామ్.... గోల్డు మెడలిస్ట్ని పట్టాకుని - పిగ్ అన్న దెవరో తెలుసా?"

"తెలియదు." అన్నాను బుద్ధిగా.

మెట్రిక్యులేట్ మాత్రమే...అదీ మాడో ఛాన్సులోనో నాలుగో ఛాన్సు లోనో పాసయి ఉంటాడు. కాకపోతే అతను గుమాస్తాపదవిలో ఉన్నాడు. అదీ తేడా. అదీ అతని ఆహం,"

"మీరలా పొడిగా చెబితే నాకెలా అర్థమౌతుంది? - మీరు - సిగరెట్ కాలుస్తారా?" నేనంటింది - ప్యాకెట్ ముందుకు తోశాను.

"నో. ఠాంక్స్. ఒకప్పుడు....స్వర్ణయుగంలో సిగరెట్లు కాలేవాడిని. డి, కాపీలు లాగేవాడిని. ఇప్పుడన్నీ మానేశాను..."

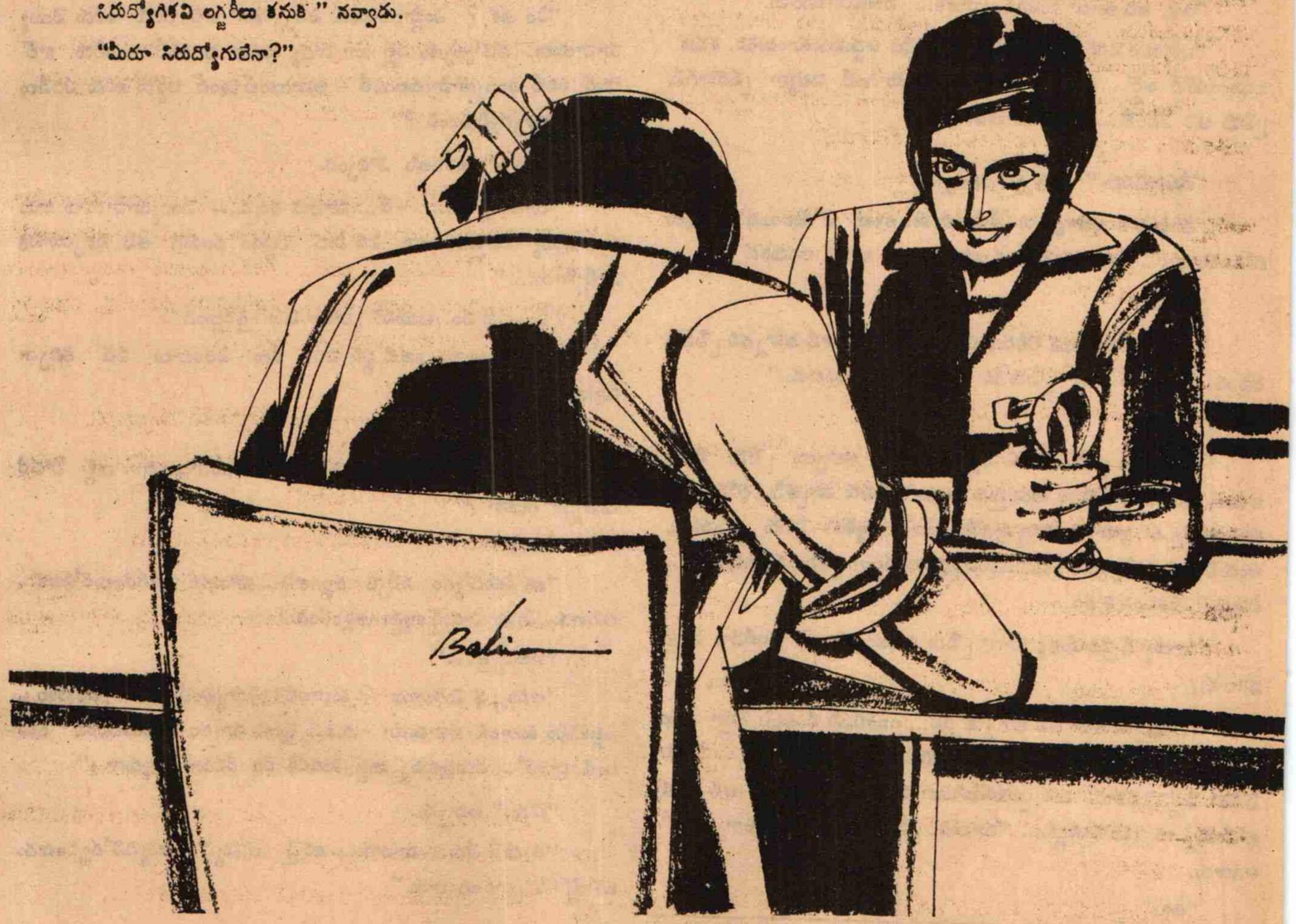
"ఏ?"

సిరుద్యోగిగవి లగ్గరీలు కనుక " నవ్వాడు.

"మీరూ సిరుద్యోగులేనా?"

"ఆప్కార్స్.... నేను మావాడి తరపున మాట్లాడుతున్నాను. ఎందుకు ఎలా మానేశాడో తెలుసా! నెనసిటి యాజ్ ద మదరాస్ ఇన్ వెస్టన్ అన్నట్టే - వేకింగ్ ఇన్ యాజి ద ఎండాఫ్ హాబిట్. నపుంసకుడు పరమ పవ్వితుడు. ఓహో! మనం ఆపం విడిది లొట్టల్లో పడినట్లున్నామే.... ఆవేళ.... మహాత్మాహంతో ఎంజ్ఠాయి మెట్ ఎక్స్ప్రెంజికి బయలుదేరాడు మావాడు. వీస్ట్ గ్రాడ్యువేషన్ అర్జుతతో గోల్డ్ మెడలిస్టేమో - గోల్డూలా వెలిగిపోతోంది ముఖం. మొదటి సారిగా ఆ కార్యాలయాన్ని దర్శించడం కదా.... అమాయకపుడకలో, అజ్ఞానపు కలలా, ఎనిమిది న్నరకు క్యూకట్టాడు. ఎండ మండిపోతోంది అప్పటికే - క్యూ పెరుగుతోంది. అతను చాలా వెనుకగానే ఉన్నాడంతముందుగా వచ్చినా, తొమ్మిదిన్నర ....పది-పదిన్నర.... పదకొండు.... గుమాస్తాగారు కరుణించివేంచేశారు. వారు కుర్చీలో కూర్చోడమేమిటి.... అంతవరకూ నిరీక్షించి నిరీక్షించి అంసిపోయిన ఆభ్యర్థు లొక్కసారి అత్యతగా ఎగబడ్డారు. అంతే.... సదరు గుమాస్తాగారికి కోపం వచ్చేస్తుంది...." చదువుకున్నారన్న మాటే కాని డిసిప్లిన్ లేదు. ప్రవర్తన తెలియదు. బ్రూట్స్....పిగ్" అంటూ అరిచాడు. మావాడూ ఆ తిట్లు తిన్న వాళ్ళలో ఒకడే. బ్రూట్.... పిగ్ మావాడు అతని మీదుకు దెబ్బలాటకు వెళ్ళే వాడే.... కాని.... మిగిలిన వాళ్ళు ఆపి- "మీకింకా కొత్త. అందుకే ఫీల్ తున్నాడు. రెన్యూవల్ కొచ్చినప్పుడల్లా మాకిలాడివి పరిపాచే, ఉద్యోగం దొరికే వరకూ యిటువంటి దూషణ భూషణ తిరస్కారం కఠితంగా ఉండాలి." అని సర్దేశారు...."

"అన్యాయమే. అతనుద్యోగి కావచ్చు. వీళ్ళు సిరుద్యోగులూ తనతో అవ సరం పడి వచ్చిన వారు కావచ్చు. అంతమాత్రాన - వీళ్ళకి.... సిరుద్యోగుల కాత్యాభిమానం ఉండ కూడదన్నట్లు సీచంగా తిట్టడమేమిటి ?

"సరేం. ఇవి అలవాటుయిపోయాయి. నిజంగా - నేనెందుకు భేజుకున్నానంటే.... మావాడి కింతకంటే చేదు అనుభవాలే ఎదురయ్యాయి. ఉజ్జోగమూ సజ్జోగమూ లేదుగా.... కరంటు బిల్లు కట్టిపెట్టిరా నాయనా అని పక్కవాటా బామ్మగారు గ్రాస్ యిన్ సర్ట్ చేసినా దులిపేసుకోగలిగిన మావాడు -

వాళ్ళమ్మ మాటల కేడిచాడు తెలుసా?"

"ఏమన్నారావిడ ?" కుతూహలంగా అడిగాను.

"ఉద్యోగం వాచ్చాక కాపీతాగొచ్చు. అంతవరకూ చద్దెన్నంతినరాదూ కాపీపొడి ధర పెరిగిపోయింది. పంచదార దొరకడం లేదు."....

నిర్భాంతపోయాను. ఏ అమ్మయినా అలా అనగలదా ? నిజంగా ?

"సినిమాకి డబ్బులా?... అవి చూడకపోతే కొంపముంగదు కానీ ఉద్యోగం లానీ ... చూడొచ్చు...." అన్నాడు నాన్న. విద్యోగమే తప్ప వుద్యోగం లేని నేను అడిగిన డబ్బులు - సినిమాకి కావు నిజంగా. సిగరెట్లంటే బీడిలు.... అవీ మానె య్యాల్సివొచ్చింది బలవంతంగా.... అంటే - డబ్బుల్లేక...." నవ్వాడు విషాదంగా.

"విద్యోగం ఎంత కరుణించిందో వుద్యోగం అంత కఠినత్వం చూపింది మా వాడిమీద. డాక్టర్! ప్రేమంటే ఏమిటి? తెల్లబోయాను - అతనలా హటాత్తుగా ఆ ప్రశ్న వేసినందుకు.

"తెలీదు..." అనేశాను కన్యనియంద్ గా.

"నిజంగా తెలుసు మీకు.... సరేం.... నేనేబెబుతాను.... మావాడి మాటలలో వయసుతోపాటు కోరిక పెరుగుతుంది. ఒకదక వరకూ. యౌవనంలో చాలా ఉధృతంగా మనిషిని కాల్చేసేటంత తీవ్రంగా ఉంటుంది బియోలాజికల్ ఆర్ట్. ఔనా?"

"ఊ. ఇది కూడా మనిషికి. ప్రాణికి.... ప్రాథమికావసరమే.

"నాగరికత పెరిగి.... ప్రతిదానికి సభ్యతనేది అడ్డుపడుతుంటుంది. కనుక బయోలాజికల్ ఆర్ట్.... కామాన్ని తెలపడానికుపయోగించే సభ్యతా ప్రయోగమే ప్రేమ అని నేనంటే.... అదే.... మావాడంటే...."

"నేనుకాదనను." జాగ్రత్తగా అన్నాను.

"మావాడొక అమ్మాయిని ప్రేమించాడు. తలలు బోడులయిన తలపులు బోడు లెలాకావో. సంపాదన లేదని శృంగార వాంఛ అలాగే ఆగదుకద ?"

"ఔను."

"ముందా అమ్మాయికి తెలీదుకాబోలు.... మనిషి బాగానే ఉన్నాడని ప్రేమి చేసింది. నన్నడిగితే - యీ ప్రేమనేది పెద్ద హిపోక్రసీ అంటాను."

"ఎలా ?"

"అమ్మాయి ప్రేమ వెనుక పెళ్లి ఉంటుంది. అబ్బాయి ప్రేమ వెనుక కామం ఉంటుంది. ప్రేమనేది ఆందమైన ప్యాకింగ్ పేపరు మాత్రమే. లోపలి సరుకుని అందమైన బాహ్యరూపాన్ని వ్యడమే యీ ప్యాకింగ్ పేపరు ప్రేమపని. అందుకే - పెళ్లయ్యేసరికి.... మితాయినిచుట్టిన కాగితంలా ప్రేమ మూలపడడం.... చీపురుతో తుడిపించుకోడం....

'బాధ్య భర్తల మధ్య కూడా ప్రేమ ఉంటుందికదా ?' సందేహం వ్యక్త పరిచాను.

"పోషిస్తాడు కదా అని భార్య భర్తనీ.... యిందిపనీ వంటపనీ చేస్తూ సుఖ పెడుతుంది కదా అని భర్త భార్యనీ భరిస్తారు. దానికి అనురాగమనీ, ప్రేమనీ ఏవేవో పేర్లు పెడతారు. మన బ్రతుకులనిండా హిపోక్రసీ యేగా..." అని అంత లోనే మళ్ళీ గుర్తుకివచ్చినట్లు.... "మావాడి ప్రేమకథకదూ చెబుతున్నాను ?" అడిగాడు.

"ఊ."

"రెండు నెలల ప్రేమ అనంతరం - ఆ అమ్మాయికి అనలు విషయం తెలిసింది కాబోలు-

"నీ మొహానికి నిరుద్యోగి మొహానికి ప్రేమేమిటి...." అని ముఖం మీదే అనేసింది.

"రాదా !" ఏడుపు మొహం పెట్టేశాడు. "కూలినగోడలు కూలినట్లుండవు. మనం చేసుకున్న బాసలు...." జ్ఞాపకం చేయబోయాడు.

"ఆ పీడకలలు జ్ఞాపకం చెయ్యకు. నీకుద్యోగమూ సద్యోగమూ లేదని తెలిసినప్పుడు చేసిన పొరవాట్లవి. నువ్వేదో నన్ను పెళ్లిచేసుకుని ఉద్ధరిస్తావను కున్నాను."

"ఉద్యోగం రాగానే పెళ్లి చేసుకుంటాను. మనని భగవంతుడు కూడా విడదీయలేకు. నామాటనమ్మారా...."

"నీకుద్యోగమొచ్చి నన్ను పెళ్లి చేసుకుంటావా !" విరగబడి నవ్వి.... "అప్పటికి నాకు పెళ్లి అక్కర్లేనంత ముసలి దాన్నయిపోతాను. చూడు మోహన్.... నువ్వు నన్నిక వేదించకు. నీముఖం చూపకు. అదే పది పెళ్లిళ్లనాకు. ఈ వొక్క ఉపకారమూ చెయ్యి చాలు. పొరపాట్లు ఎవరికేనా వస్తాయి -" అని వెళ్లిపోయిందామె.

మగాడి కింత కంటె అవమానం ఏంకావాలి ? నిరుద్యోగి మాత్రం మగవాడు కాదా !"

"ఎందుక్కాడు ?"

అతను తృప్తిచెందినట్లున్నాడు. ఒక్కసారి ఊపిరిపీల్చుకుని - స్థిమిత పడి - "మావాడికి జన్మలో ఉద్యోగంరాదు." అని తీర్మానించేస్తున్నట్లున్నాడు.

"ఆశ - మనిషికాధారం చునిషి ఆశను వదలకూడదు.

"ఏం ఆశ ? ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ప్లెంజిలో కార్ లెటరు ఖరీదు వెయ్యి రూపాయలు. డ్రవోల్పణం వల్ల యీ మధ్య యింకా పెరిగిందేమో తెలీదు. కార్ లెటర్ ఖరీదే వెయ్యిరూపాయలులే - అపాయింట్ మెంట్ ఆర్డరు ఖరీదు పదివేలు పైనేవే ఆశ్చర్యమేముంది ?"

"లేదు -" అనవలసి వచ్చింది.

"మానాన్నగారు.... అదే.... మావాడి తండ్రి... వెయ్యిరూపాయలు కాదు కదా వెయ్యి పదిపైసలయినా వీడి మీద పెట్టడం దండుగే అని నిశ్చయానికి వచ్చేసాడు...."

"వ్వు... పాపం. ఆయనకి ప్రాణం విసుగెత్తినట్లుంది."

"ఒకవేళ ఆయన ఒకటి ప్లస్ పది, వేలు ఏతంటాలు పదో తెచ్చినా మావాడి కుద్యోగంరాదు."

"అదేం ?"

"కిందటి వారంతోనే మావాడికి ఏజ్ బారయిపోయింది... వాళ్ల పాదరే మన్నాడో తెలుసా ?"

"ఊహ...."

"ఇక నీకుద్యోగం వచ్చేది కల్ల కానీ - హాయిగా రాగిచెంబుతోముకో - అనేశాడు. మేము ఫార్వర్డ్ క్యాస్టు వాళ్లంలెండి."

"కులవృత్తి...."

"అవెక్కడ మిగిలాయి ? కులాలని నిర్మూలించేస్తాననే ప్రభుత్వం - ఓట్లకోసం కులాలని కాపాడుతూ - కులవృత్తులని మాత్రం ధ్వంసంచేసింది కదుటండి. దానితో.... చదువుకున్న వాళ్ల రెండిటికి చెడ్డ రేవదులయ్యారుగా !"

"ఔను." అన్నాను.

"అందుకే నేను... మావాడు.... ఇరవై తొమ్మిదవ జన్మదినోత్సవనాడు ఒక స్టోగన్ ప్రారంభించాడు."

మొహంజోదారో

శ్రీ గజానన్ తామన్

ఉన్నపాళంగా ఓ సాయంత్రం
 నీ ఇంటికి వద్దామని అనుకొని,
 ఇన్నాళ్ళుగా అనుకుంటూ వున్నది
 విడమరచి నీకు చెప్పాలని అనుకొని,
 భయాలను సందేహాలను ప్రక్కకునెట్టి
 ప్రయాణ కోర్చి చేరుకొన్నాను నీ ఊరును.
 నీ ఊళ్ళో ఉన్నవాళ్ళు కాస్తో కూస్తో
 ఉన్నవాళ్ళలా కనిపించారు.
 మనననే బలహీనత కలవాళ్ళు మాత్రం
 దురీ అరుదనే అనిపించారు.
 ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకుని,
 నీ ఆచూకీని గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు
 తెలుసు - తెలీదులకు మధ్య స్థితిని
 తెలివిగా ఆశ్రయించారు.
 వారు నూచించిన దిశలు, త్రోవలు, సంకేతాలు
 వధీకుణ్ణి గమ్యానికి చేర్చనివే అయినా,
 పొగమంచు దట్టంగా వ్యాపించిన వేళలో
 పోల్చుకోలేని ఆకృతుల వంటివే అయినా,
 నీవు వుంటావున్న, అపరిచితమైన నీ ఊరును
 విడకు హతుకుని నీ ఇంటికోసం
 నలుమూలలూ గాలించాను.
 నడచిన త్రోవనే తిరిగి నడుస్తూ,
 పలకరించిన వాళ్ళనే మళ్ళీ మళ్ళీ పలకరిస్తూ,
 యతనం నీరుగారాక, నియతి చల్లని చూపు మూలంగా
 ఎట్టుకేలకు నీ ఇంటిని చేరుకొన్నాను

"ద్వారానికో ప్రక్క అమర్చబడిన మీట
 తన అస్తిత్వం ఇక ప్రకటించుకుంటుంది;
 లేస్తుంది చేయి; కదులుతుంది అనామిక
 మెల్లగా చిరుమీటను నొక్కేందుకు;
 మ్రోగుతుంది ఘంటిక కింకీణుల అనుకరణలో;
 ప్రతిస్పందిస్తుంది లోనుండి
 వేయి జన్మాలుగా విన్న ఓ కంఠం;
 'నేను' అని బదులు చెప్పడమే తరువాయి,
 తెరుచుకుంటాయి భళ్ళున గేహద్వారాలు;
 నిలుస్తావు నీవు నామ్రోల ఉషస్సులా
 వీ రూపం సజీవ శిల్పమై
 వలుకరిస్తుంది నాలోని అణువణువును
 శబ్దవైభవం నోచని అకించనుణ్ణి
 నేనలా శిలలా నిలబడిపోతాను."

మ్రోగింది వదే వదే ద్వారఘంటిక
 జీరవోయింది తుదకు మూగవోయింది.
 ఊపించిన దేదీ నిజంకాని కారణంగా
 ఊహలు తేలాయి గాలిలో దూది పింజల్లా.
 ఉన్నరంది మనస్సు;
 ఓకాస్త తేరుకుని
 అటూ ఇటూ కలయచూశాను.
 ప్రాంగణంలో నీవు నాటి పెంచిన తులసి
 వసివాడినదిగా అగుపించింది,
 హృదయానికి క్రమంగా దూరమై నీ గ్రామం
 మొహంజోదారోను తలపించింది.

*****

"ఏమిటో అది."
 "ఐవాంటుడై...."
 "అది-మరీ-టూమచ్ కాదూ?"

మావాడి ఓపిక నశించి పోయింది. ఇంకవాడు ఎదురు చూడలేడు. నేనెక్కా వలసిన
 రైలు - జీవిత కాలం లేటు. అందుకే - నేను చచ్చిపోవాలనుకుంటున్నాను." అతని
 కళ్ళ నిండా నీళ్ళూ, గొంతునిండా దుఃఖమూ. "ప్లీజ్ ! డాక్టర్ ! మావాడికి ఇతి
 నీషియా...."

"కాదండీ...వన్ మచ్ కూడా కాదు. కనీసం హాస్పిటల్, క్వార్టర్ మచ్
 కూడా కాదు. ఎద్దువుండు కాకికినాప్పా? నిరుద్యోగి బాధలు - మిగిలినవాళ్ళకి
 తెలీవు. అవి అనుభవైక వేద్యాలే....అందుకే నేనెంత చెప్పినా మీరు కరుగు
 తున్నట్లులేదు...."

"మీరు మరీ మరీ కోరుతున్నారు కనుక అలాగే యిస్తాను. అతని బాధల
 గాధలు విని నా మనసు కరిగిపోయింది. మీరు నాకు చిన్న సాయం చేసిపెట్టగలరా?

"ఎందుకు కరగడం లేదు?" అన్నాను ఆశగొల్పుతూ. "కరుగుతున్నారా?
 థాంక్యూ. సర్ మావాడి నిరుద్యోగ బాధలగీతానికీతొందరగానేము క్రాయంపుకి వొచ్చే
 స్తాను. మీకు యిండికి వెళ్ళే ద్రైమూ.... నాకు.... అతనికి పైకి వెళ్ళిపోయే ద్రైమూ
 దగ్గర పడుతున్నట్లుంది. చూడండి. నిరుద్యోగి జీవితంలో ఎక్కువ ఎదురు చూసేది
 పోస్టుమన్ కోసం. పొద్దుది బీటు.... సాయంత్రపు బీటూ అతనేదో తెచ్చిస్తాడని
 కళ్ళల్లో వత్తులు వేసుకుని ఎదురు చూస్తే - తీరా అతనో రిగెడ్ కార్డ్ ముఖాన
 పడేసిపోతే ఎలా ఉంటుంది? జీవితమంతా రిగెడ్ కార్డులే అంటే బతకడందేనికి ?
 డాక్టర్ ! నిరుద్యోగవైతరణిని ఎవరూ జీవితాంతమూ యిడలేరు. రోజురోజుకీ
 కాల్ లెటర్ ధరా, ఉద్యోగం ధరా పెరిగిపోతుంటే; ఉద్యోగం దొరకడని క్షణ
 క్షణమూ స్పష్టమైపోతుంటే... తానందరికి లోకువైపోతూ.... అమ్మవేసే
 దయాధర్మ మెతుకులు తినలేక తింటూ.... నాన్న వేసే ముచ్చితో ఎక్కువ ఉద్యో
 గాలకు ప్రయత్నించలేకపోతూ.... వాళ్ళకి గుడిబండలా.... సమాజానికి
 బరువుగా.... చిరునవ్వుకి కూడా నోచుకోకుండా.... కనీసపు సుఖాలను కూడా
 అనుభవించలేకుండా.... ఏ మనిషయినా ఎన్నాళ్ళు సహనంతో నిడిషించగలడు?
 బ్రతుకంతా ఎదురు చూసేనా? ఎదారేనా? అందుకే.... ఐవాంటుడై. నా....

"నేను - నిరుద్యోగిని. కాని.... ప్రయత్నిస్తాను...." అన్నాడతను.
 "ఏమీ లేదు, నాకి హాస్పిటల్ లో సహాయంగా ఓ మంచివాడు కావాలి.
 ఎక్కువ పనుండదు. నెలకి మూడువందలివ్వగలను.... అతనికీష్టమైనవాళ్ళే చెయ్యి
 వొచ్చు.
 "నేను పనికొస్తానా డాక్టర్?" ఆత్రంగా అడిగేశాడతను.
 "మీరే ఆయితే - అంతకంటే కావలసిందేముంది? మరీ మంచిది."
 మనసులో నవ్వుకుంటూ అన్నాను. "రేపటి నుంచే రండి."
 "థాంక్యూ డాక్టర్.... థాంక్యూ.... థాంక్యూ వెరీమచ్...."

మర్నాడు తనువొచ్చి పనిలోచేరాడు. ఆరునెలలు పనిచేశాక అతనికి
 మంచి ఉద్యోగం వొచ్చి - వెళ్ళిపోయాడు. ఆ ఆరునెలలలోనూ అతను మళ్ళీ
 నన్ను ఇఢినిషియా గురించి అడగలేదు. అడగడనీ నాకు ముందే తెలుసు. ఎందు
 కంటే - నేను మామూలు డాక్టర్నే కాను, మానసిక వైద్యుణ్ణి కూడా! అతని
 మిత్రుడు అతనే అని ముందే గ్రహించాను.